

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2092

Vragen van het lid **Van Gent** (GroenLinks) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *uitbuiting van au-pairs*. (Ingezonden 26 januari 2009)

1 Heeft u het artikel «Au-pair durft niet te klagen» gelezen?¹

2 Deelt u de mening dat signalen van uitbuiting helaas een jaarlijks terugkerend onderwerp zijn? Vindt u het ook een kwalijke zaak dat jonge meisjes onder het mom van au-pairschap naar Nederland gehaald worden en uitgebuit worden als goedkope oppas en werkster?

3 Deelt u de mening dat in een gastoudergezin met twee fulltime werkende ouders amper voldaan kan worden aan de vereisten van het au-pairschap en er dus een groot risico op uitbuiting (bewust of onbewust) aanwezig is? Zo nee, waarom niet?

4 Bent u bereid te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om binnen de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) een positie voor huishoudelijk werkers te creëren? Deelt u de mening dat dan de au-pairs die naar Nederland komen tenminste recht hebben op een volwaardig loon voor volwaardig werk?

5 Op welke wijze wordt misbruik of uitbuiting gecontroleerd? Hoe frequent wordt er gecontroleerd en door wie?

6 Welke consequenties zijn er verbonden aan misbruik of uitbuiting?

7 Deelt u de mening dat het bemiddelingsbureau een belangrijke rol heeft in het correcte verloop van het au-pairschap? Moeten deze bemiddelingsbureaus aan bepaalde eisen voldoen? Zijn zij verplicht zich te registreren en te certificeren? Zo nee, deelt u de mening dat deze bemiddelingsbureaus aan dezelfde soort eisen moeten voldoen als binnen het uitzendwezen?

8 Deelt u de mening dat de IND een grote rol moet hebben in het informeren van de au-pair over zijn/haar rechten en plichten? Zo nee, waarom niet?

9 Is deze informerende rol opgenomen in de huidige dienstverlening? Zo nee, kan deze informerende rol opgenomen worden in de huidige dienstverlening?

10 Bent u bereid een gedegen onderzoek te doen naar de uitbuiting van au-pairs en hier de rol van bemiddelingsbureaus en IND bij te betrekken?

11 Deelt u de analyse dat gender hierin een rol speelt en dat als het om mannen zou gaan deze vragen dan waarschijnlijk niet zouden hoeven te worden gesteld?

¹ De Telegraaf, 18 januari 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de staatssecretaris van Justitie (ontvangen 26 maart 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1561

1 Ja.

2 Van tijd tot tijd zijn er berichten over uitbuiting van au pairs. Uitbuiting en/of oneigenlijk gebruik van de au-pairregeling keur ik af. Of daadwerkelijk sprake is van uitbuiting, is vaak moeilijk vast te stellen, omdat de werkzaamheden in de privé-sfeer van het gezin plaatsvinden. Tot de taken van de au pair die in de regelgeving zijn omschreven behoren de ondersteuning bij de zorg voor de kinderen in het gezin en licht huishoudelijk werk. Het functioneren als oppas en het verrichten van schoonmaakwerkzaamheden wijst niet bij voorbaat op uitbuiting. Van belang is voor hoeveel uur de au pair wordt ingezet in ondersteunende werkzaamheden in het gezin en welke

exacte taken door de au pair worden gedaan.

3

Nee, die mening deel ik niet. De situatie verschilt per gastgezin. Als de kinderen schoolgaand zijn, heeft de au pair overdag vrije tijd en kan de ondersteuning bij de zorg voor de kinderen plaatsvinden binnen het maximaal toegestane aantal uren van 30 per week, ook als beide ouders full time werken. Ook het aantal kinderen in het gezin is medebepalend voor de van de au pair gevraagde inzet. Als de kinderen ook overdag thuis zijn en beide ouders werken, dan is er inderdaad het risico op te veel en te zware inzet van de au pair. Au pair en gastgezin tekenen vooraf een overeenkomst waarin is opgenomen een vrij gedetailleerd weekrooster voor de au pair en waarin is aangegeven wie de kinderen opvangt als de au pair niet beschikbaar is. Als deze afspraken niet worden nageleefd, kan de au pair contact opnemen met het meldpunt van de IND of de betrokken au-pairorganisatie.

4

In zijn algemeenheid geldt, dat bij het verrichten van werkzaamheden in het kader van een arbeidsovereenkomst op deze arbeidsrelatie de arbeidsrechtelijke bepalingen (veelal van dwingend recht) van toepassing zijn. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst indien wordt voldaan aan de criteria loon, persoonlijke arbeid en gezagsverhouding. Als daarvan sprake is geldt arbeidsrechtelijke bescherming, zoals bijvoorbeeld de Wml, ook voor huishoudelijk werkers. Als au pairs in het gastgezin feitelijk worden ingezet als huishoudelijk werker, geldt dit ook voor hen. Deze arbeidsrechtelijke bescherming staat los van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav). De Wav strekt zich bovendien alleen uit tot huishoudelijk werkers, die afkomstig zijn uit landen die niet bij de Europese Unie zijn aangesloten. Voor de tewerkstelling van huishoudelijk werkers is een volledig getoetste tewerkstellingsvergunning vereist.

5

De IND beoordeelt de aanvraag om toelating tot Nederland als au pair. Indien wordt vastgesteld dat er aan de toelatingsvoorwaarden wordt voldaan, wordt er een verblijfsvergunning voor de duur van

1 jaar verleend. De IND heeft een telefonisch meldpunt ingericht waar de au pair, het gastgezin of derden terecht kunnen. Mocht een melding aanleiding geven tot nader onderzoek dan wordt deze, zo nodig, doorgeleid naar de politie of de arbeidsinspectie. In geval van fysiek en/of psychisch misbruik wordt betrokkene geadviseerd aangifte te doen bij politie.

6

Misbruik door de au pair kan leiden tot intrekking van de verblijfsvergunning. Wanneer bij een gastgezin misbruik van het au-pairbeleid wordt geconstateerd, dan zal dit gezin gedurende een periode van vijf jaar worden uitgesloten van de mogelijkheid tot het verlenen van faciliteiten aan een au pair. Bij misbruik kan in dit verband worden gedacht aan het inzetten van au pairs voor het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden waarvoor een tewerkstellingsvergunning is vereist. Indien uitbuiting valt onder de onder artikel 273f Wetboek van Strafrecht (WvSr) strafbaar gestelde mensenhandel, kan vervolging van de dader plaatsvinden. Aan de au pair die slachtoffer is van mensenhandel als bedoeld in artikel 273f WvSr, kan op grond van hoofdstuk B9 Vreemdelingencirculaire onder voorwaarden een verblijfsvergunning worden verleend.

7

Ik ben van mening dat het bemiddelingsbureau een belangrijke rol heeft. In de huidige praktijk beoordeelt de IND of de au pair en het gastgezin aan de toepasselijke wet- en regelgeving voldoen. Het streven is echter om in het kader van Modern Migratiebeleid meer verantwoordelijkheid neer te leggen bij de au-pairbureaus die nu nog slechts een bemiddelende rol vervullen. In verband hiermee heeft de IND in januari 2008 een project (proeftuin) opgezet waarbij de aanvragen van au pairs gebundeld op één IND-locatie worden behandeld. Het doel van deze proeftuin is verder om met de au-pairbureaus vast naar de onder het Modern Migratiebeleid beoogde situatie toe te werken. De IND organiseert onder meer voorlichtingsbijeenkomsten en workshops met au-pairbureaus. Daarin worden de au-pairbureaus gewezen op de procedure, het

correcte verloop van het au-pairschap en op hun bijzondere verantwoordelijkheid jegens de au pairs. Indien blijkt dat een au-pairbureau voldoende vertrouwen geniet om als betrouwbare partner te kunnen worden aangemerkt, zal de IND met dit bureau een convenant sluiten, waarin de wederzijdse rechten en plichten worden neergelegd. Op dit moment worden echter geen eisen gesteld aan bemiddelingsbureaus.

8 en 9

In het kader van het Modern Migratiebeleid komt meer verantwoordelijkheid te liggen bij de referent. Vooruitlopend op deze nieuwe werkwijze wordt reeds nu door de au pair en het gastgezin een au-pairovereenkomst ondertekend, waarin de partijen overeenkomen de daarin neergelegde rechten en verplichtingen te zullen nakomen. Daarnaast heeft de IND voorlichtingsbrochures in het Nederlands en Engels waar onder andere informatie over het au-pairbeleid is opgenomen. Zoals hiervoor aangegeven zal deze rol komen te liggen bij de au-pairbureaus waarmee een convenant wordt gesloten. Vooruitlopend op de toekomstige situatie waarbij meer verantwoordelijkheid bij de au-pairbureaus komt te liggen, wordt reeds nu binnen de proeftuin een gedragscode ontwikkeld waaraan de au-pairbureaus zich dienen te committeren om als referent te kunnen worden aangemerkt. In dat kader onderhoudt de IND contacten met de au-pairbureaus en verzorgt zij de voorlichting over relevante aspecten van het migratiebeleid.

10

Ik zie geen aanleiding onderzoek in te stellen naar de uitbuiting van au pairs. Het WODC heeft in 2003 een rapport «voor geld of van Gogh» uitgebracht, waarmee de au-pairregeling is geëvalueerd. Naar aanleiding van dit evaluatie rapport zijn maatregelen getroffen waaronder de inrichting van een meldpunt voor au pairs bij de IND.

11

Nee, die mening deel ik niet. De overgrote meerderheid van au pairs bestaat weliswaar uit vrouwen, doch ik wil benadrukken dat indien er sprake is van misbruik deze, ongeacht de sekse, dient te worden bestreden.